

Wojewódzki Urząd Ochrony
Zabytków w Lublinie
KANCELARIA
WPŁYNÓW

18-01-2018

Nr zal.
podpis

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.011.03.2017

P/17/074

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce

T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05

lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/074 – Ochrona zabytków archeologicznych odkrytych w związku z realizacją inwestycji budowlanych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2013 – 2017 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych). Badaniami kontrolnymi objęto również zdarzenia i dokumenty sprzed 1 stycznia 2013 r. w przypadkach, gdy miały one związek z przedmiotem kontroli.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	1. Mirosław Woźniak, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LKI/80/2017 z dnia 20 września 2017 r. 2. Zbigniew Majewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/81/2017 z dnia 20 września 2017 r. [dowód: akta kontroli str. 1-4]
Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie, ul. Archidiakońska 4, 20-113 Lublin (dalej: Urząd lub WUOZ).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (dalej: LWKZ) od 24 lutego 2016 r. jest Dariusz Kopciowski. Poprzednio od 1 kwietnia 1991 r. na stanowisku LWKZ zatrudniona była Halina Landecka. [dowód: akta kontroli str. 5-6]

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna	Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność LWKZ w zakresie ochrony zabytków archeologicznych odkrytych w związku z realizacją inwestycji budowlanych. Powyższą ocenę uzasadniają nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli, tj.:
Uzasadnienie oceny ogólnej	– dopuszczenie przez LWKZ do przekazania zabytków archeologicznych pochodzących z 15 badań archeologicznych (41% badań objętych kontrolą, podczas których odkryto zabytki) w depozyt muzeum lub innej jednostce organizacyjnej bez wydania decyzji określającej miejsce ich przechowywania, co było niezgodne z art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (dalej: ustawa o ochronie zabytków)²; – niesporządzenie przez przedstawiciela LWKZ protokołu przekazania w depozyt muzeum lub innej jednostce organizacyjnej zabytków archeologicznych odkrytych podczas siedmiu badań archeologicznych³ (19% objętych kontrolą badań, w trakcie których pozyskano zabytki), co stanowiło naruszenie § 2 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 30 sierpnia 2004 r. w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach⁴ (dalej: rozporządzenie w sprawie ewidencjonowania); – niepodejmowanie działań w celu wyegzekwowania od badaczy⁵ obowiązku przekazania LWKZ dokumentacji przebiegu 16 badań archeologicznych (40% objętych kontrolą) i opracowania wyników tych badań oraz przekazania inwentaryzacji polowej

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2017 r. poz. 2187, ze zm.

³ Dalej również badań.

⁴ Dz. U. Nr 202, poz. 2073.

⁵ Oznacza podmiot przeprowadzający badania archeologiczne, który uzyskał od LWKZ pozwolenie na ich prowadzenie.

pozyskanych zabytków i ich dokumentacji z 17 badań (46%), w terminie określonym w pozwoleniu na prowadzenie badań, tj. sześciu miesięcy od daty ich zakończenia;

- niepodjęcie działań w celu wyegzekwowania od badaczy obowiązku przekazania LWKZ zabytków pozyskanych w wyniku przeprowadzenia 19 badań (51%), w terminie określonym w pozwoleniu, tj. trzech lat od daty zakończenia badań;
- nieaktualizowanie corocznie *Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla województwa lubelskiego* w uzgodnieniu z Wojewodą Lubelskim oraz Szefem Obrony Cywilnej Kraju;
- nieprzeprowadzanie kontroli przestrzegania przez podmioty wykonujące badania archeologiczne zakresu badań lub warunków określonych w pozwoleniu na prowadzenie takich badań;
- niewykonywanie kontroli dotyczących oceny stanu zachowania, warunków przechowywania i zabezpieczenia zabytków archeologicznych przekazanych w depozyt muzeom i innym jednostkom organizacyjnym.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości świadczą o niezapewnieniu przez LWKZ funkcjonowania w pełni skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w obszarze dotyczącym wykonywania zadań związanych z ochroną zabytków archeologicznych odkrytych w związku z realizacją inwestycji budowlanych oraz opieką nad tymi zabytkami. Stosownie do art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶ zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków LWKZ.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prawne i organizacyjne warunki gwarantujące prawidłową realizację zadań w zakresie ochrony zabytków archeologicznych, odkrytych w związku z realizacją inwestycji budowlanych

Opis stanu
faktycznego

1.1. Struktura organizacyjna WUOZ określona została w zarządzeniu Wojewody Lubelskiego nr 92 z dnia 2 maja 2016 r. w sprawie nadania Regulaminu Wojewódzkiemu Urzędowi Ochrony Zabytków w Lublinie⁷.

W skład Urzędu wchodzi następujące wydziały i stanowiska pracy:

- 1) Wydział Inspekcji Zabytków Nieruchomych;
- 2) Wydział Inspekcji Zabytków Ruchomych;
- 3) Wydział Inspekcji Zabytków Archeologicznych;
- 4) Wydział Rejestru Zabytków i Dokumentacji Zabytków;
- 5) Wydział Budżetu i Finansów;
- 6) Stanowisko ds. Prawno-Organizacyjnych;
- 7) Stanowisko ds. ochrony zabytków na wypadek szczególnych zagrożeń.

Urząd posiada trzy delegatury z siedzibami w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu, którymi kierują kierownicy zatrudnieni przez LWKZ. W skład delegatur wchodzi stanowiska pracy z właściwością rzeczową do wykonywania zadań w zakresie: inspekcji zabytków ruchomych, nieruchomych i archeologicznych, rejestru zabytków i dokumentacji zabytków oraz obsługi administracyjno-technicznej.

Struktura organizacyjna WUOZ była zgodna z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 9 kwietnia 2004 r. w sprawie organizacji wojewódzkich urzędów ochrony zabytków⁸. W Urzędzie funkcjonowało dodatkowo stanowisko ds. prawno-organizacyjnych, którego utworzenie było zgodne z § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia.

⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077.

⁷ Poprzednio obowiązywało zarządzenie nr 144 Wojewody Lubelskiego z dnia 30 lipca 2004 r. w sprawie nadania regulaminu WUOZ.

⁸ Dz. U. Nr 75, poz. 706.

W Urzędzie (łącznie z trzema delegaturami) na 30 września 2017 r. zatrudnionych było 61 osób na 55,25 etatach, z tego w: WUOZ – 37 osób (34 etaty), Delegaturze w Chełmie – siedem osób (6,75 etatów), Delegaturze w Białej Podlaskiej – osiem osób (7 etatów) oraz Delegaturze w Zamościu – dziewięć osób (8 etatów).

W Wydziale Inspekcji Zabytków Archeologicznych WUOZ zatrudnionych było dwóch archeologów na pełnych etatach, natomiast w każdej delegaturze, zagadnieniami z zakresu ochrony zabytków archeologicznych zajmował się jeden archeolog. [dowód: akta kontroli str. 7-30]

Według regulaminu organizacyjnego WUOZ do zadań Wydziału Inspekcji Zabytków Archeologicznych należało w szczególności:

- 1) przygotowywanie pozwoleń na prowadzenie badań archeologicznych;
- 2) prowadzenie nadzorów konserwatorskich nad badaniami archeologicznymi;
- 3) prowadzenie ewidencji i rejestru stanowisk archeologicznych, przygotowywanie decyzji o wpisie do rejestru zabytków;
- 4) prowadzenie kontroli właścicieli i zarządców stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków;
- 5) gromadzenie dokumentacji prac badawczych i prowadzenie postępowań związanych z przekazywaniem zabytków z wyeksploatowanych stanowisk do zbiorów muzeów lub instytucji wyspecjalizowanej w opiece nad zabytkami. [dowód: akta kontroli str. 24]

Według zakresu czynności (karty pracy) do naczelnika Wydziału Inspekcji Archeologicznej WUOZ należało m.in.:

- kierowanie i organizowanie pracy wydziału;
- sprawowanie nadzoru merytorycznego nad działalnością inspekcji ds. zabytków archeologicznych w województwie;
- prowadzenie ewidencji, weryfikacji stanowisk archeologicznych oraz gromadzenie dokumentacji z badań i nadzorów archeologicznych;
- prowadzenie inspekcji terenowych stanowisk archeologicznych oraz nadzoru merytorycznego nad wszelkimi pracami mającymi wpływ na ochronę zabytków archeologicznych;
- przygotowywanie aktów administracyjnych dotyczących inwestycji i prac mających związek z ochroną zabytków archeologicznych;
- prowadzenie prac związanych z przekazywaniem zabytków z wyeksploatowanych stanowisk do zbiorów muzeów i instytucji ochrony;
- przygotowywanie decyzji i dokumentacji o wpisie zabytków archeologicznych do rejestru zabytków województwa. [dowód: akta kontroli str. 31]

Do zadań inspektora ochrony zabytków zatrudnionego w WUOZ oraz pozostałych trzech inspektorów ochrony zabytków, zatrudnionych po jednym w każdej delegaturze należało m.in.:

- prowadzenie ewidencji i weryfikacji stanowisk archeologicznych;
- sprawowanie nadzoru konserwatorskiego nad wszelkimi pracami archeologicznymi;
- prowadzenie inspekcji terenowej;
- gromadzenie dokumentacji prac badawczych i prowadzenie prac związanych z przekazywaniem zabytków archeologicznych⁹;
- przygotowywanie projektów opinii i decyzji w sprawach inwestycji sieciowych w strefach ochrony konserwatorskiej¹⁰. [dowód: akta kontroli str. 32-35]

W ocenie LWKZ, w WUOZ i podległych delegaturach odczuwalny jest niedobór zatrudnienia na stanowiskach archeologów, gdyż w związku ze zwiększeniem się liczby inwestycji budowlanych (w tym drogowych) przy ich realizacji dochodzi często do odkrycia ruchomych zabytków archeologicznych. Według LWKZ sytuacja ta wymaga przeprowadzania oględzin

⁹ W zakresie czynności inspektora ochrony zabytków w Delegaturze w Białej Podlaskiej, w karcie pracy nie zawarto zapisu dotyczącego *prowadzenia prac związanych z przekazywaniem zabytków archeologicznych*.

¹⁰ W zakresie czynności inspektora ochrony zabytków zatrudnionego w Delegaturze w Chełmie nie ujęto tego zadania do realizacji.

konserwatorskich i podjęcia stosownych decyzji w zakresie dalszych prac badawczych oraz każdorazowej obecności archeologa przy odbiorach odcinków robót. [dowód: akta kontroli str. 91]

W okresie objętym kontrolą przeciętne zatrudnienie w WUOZ¹¹ wyniosło ogółem 55,61 etatów, w tym według statusu zatrudnienia¹²: w grupie 01 (osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń) – 7,34 etatów oraz w grupie 03 (członkowie korpusu służby cywilnej) – 48,27 etatów, z tego w poszczególnych latach:

- w 2013 r.: ogółem 56 etatów, w tym w grupie 01 – 7 etatów oraz w grupie 03 – 49 etatów;
- w 2014 r.: ogółem 56,79 etatów, w tym w grupie 01 – 7,21 etatów oraz w grupie 03 – 49,58 etatów;
- w 2015 r.: ogółem 55,60 etatów, w tym w grupie 01 – 6,85 etatów oraz w grupie 03 – 48,75 etatów;
- w 2016 r.: ogółem 55,17 etatów, w tym w grupie 01 – 8,15 etatów oraz w grupie 03 – 47,02 etatów;
- w 2017 r.¹³: ogółem 54,49 etatów, w tym w grupie 01 – 7,50 etatów oraz w grupie 03 – 46,99 etatów.

Według sprawozdań Rb – 70 (Sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w jednostkach budżetowych) za lata 2013 – 2015, zatrudnienie w WUOZ kształtowało się na poziomie niższym od planowanego, tj.:

- za rok 2013 plan zatrudnienia po zmianach wynosił 62 etaty, a przeciętne wykonanie oraz stan na koniec tego roku wynosił 56 etatów (90,3% planu);
- za rok 2014 plan zatrudnienia po zmianach wynosił 62 etaty, a przeciętne wykonanie 56,79 etatów oraz stan na koniec tego roku 56 etatów (91,6%);
- za rok 2015 plan zatrudnienia po zmianach wynosił 62 etaty, a przeciętne wykonanie 55,60 etatów oraz stan na koniec tego roku 55,50 etatów (89,7%);
- za rok 2016 plan zatrudnienia po zmianach wynosił 62 etaty, a przeciętne wykonanie 55,17 etatów oraz stan na koniec tego roku 54 etaty (89%);
- za rok 2017 (za trzy kwartały) plan po zmianach wynosił 62 etaty, a przeciętne wykonanie 54,49 etatów oraz stan na koniec tego okresu 55,25 etatów (89,1%). [dowód: akta kontroli str. 436-440]

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie¹⁴ (w przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego pracownika) wyniosło w okresie objętym kontrolą: w grupie 01 – 3.435 zł (co w porównaniu z analogicznym wynagrodzeniem wyliczonym dla części budżetu państwa 85/06 – województwo lubelskie stanowiło 101%) oraz w grupie 03 – 4.222 zł (100%), z tego:

- w 2013 r.: w grupie 01 – 2.968 zł (95%), w tym wynagrodzenie dla LWKZ – 7.647 zł oraz w grupie 03 – 4.117 zł (102%);
- w 2014 r.: w grupie 01 – 2.982 zł (93%), w tym wynagrodzenie dla LWKZ – 8.053 zł oraz w grupie 03 – 4.048 zł (99%);
- w 2015 r.: w grupie 01 – 3.172 zł (98%), w tym wynagrodzenie dla LWKZ – 7.987 zł oraz w grupie 03 – 4.121 zł (100%);
- w 2016 r.: w grupie 01 – 4.112 zł (111%), w tym wynagrodzenie dla LWKZ (i/ lub jego zastępców) – 9.895 zł oraz w grupie 03 – 4.370 zł (100%);
- w 2017 r.¹⁵: w grupie 01 – 3.943 zł (105%), w tym wynagrodzenie dla LWKZ – 7.709 zł oraz w grupie 03 – 4.455 zł (101%). [dowód: akta kontroli str. 428-441]

¹¹ W przeliczeniu na jeden etat, wraz z zatrudnieniem w delegaturach w Chełmie, Zamościu i Białej Podlaskiej.

¹² Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.).

¹³ Na koniec trzeciego kwartału.

¹⁴ W przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego pracownika i obejmujące: § 401 Wynagrodzenia osobowe pracowników, § 402 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej, § 404 Dodatkowe wynagrodzenie roczne.

¹⁵ Na koniec trzeciego kwartału.

W okresie objętym kontrolą zarówno obecny, jak i były LWKZ nie występowali do Wojewody Lubelskiego o zwiększenie zatrudnienia w ramach 62 planowanych etatów, wykazanych w sprawozdaniach Rb-70.

LWKZ wyjaśnił: (...) Z dotychczasowej praktyki działania wynikało, że wnioski o zwiększenie obsady etatowej w WUOZ kierowane do wojewody lubelskiego mogły być składane tylko w przypadku nałożenia dodatkowych zadań w nowych przepisach prawa. (...) W związku z tym, że nie pojawiły się przepisy prawne nakładające nowe obowiązki na WUOZ w zakresie archeologii, LWKZ nie występował w okresie objętym kontrolą o zabezpieczenie środków finansowych na ww. cel. [dowód: akta kontroli str. 91]

Były LWKZ Halina Landecka wyjaśniła: Pełniąc funkcję LWKZ nie występowałam do wojewody lubelskiego o zwiększenie zatrudnienia, z którym wiąże się przydział środków finansowych na wynagrodzenia, ponieważ wojewoda informował mnie, że zwiększenie zatrudnienia może nastąpić wyłącznie w przypadku wystąpienia dodatkowych obowiązków wynikających ze zmiany przepisów prawa. W sprawozdaniach Rb-70 wielkość etatów nie była planowana przez LWKZ, a ustalona dużo wcześniej przez generalnego konserwatora zabytków, a później służby wojewody i w takiej wielkości od wielu lat wpisywana jest do tego sprawozdania. [dowód: akta kontroli str. 531-532]

1.2. W okresie objętym kontrolą obowiązywało jedno porozumienie nr 140/2012 z dnia 30 marca 2012 r. zawarte, na wniosek LWKZ, pomiędzy Wojewodą Lubelskim a miastem Lublin. Porozumienie dotyczyło powierzenia miastu Lublin prowadzenia spraw z zakresu właściwości Wojewody Lubelskiego, realizowanych przez LWKZ, dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami z terenu miasta. Powierzeniu nie podlegały sprawy dotyczące ochrony i opieki nad zabytkami ruchomymi i archeologicznymi. W porozumieniu zapisano, że LWKZ, w imieniu Wojewody sprawuje kontrolę na prawidłowym wykonywaniem powierzonych zadań. [dowód: akta kontroli str. 82-90]

W 2016 r. prezydenci miast Biała Podlaska i Zamość wystąpili do Wojewody Lubelskiego z wnioskami o przekazanie części zadań z zakresu ochrony zabytków do realizacji przez te miasta. W opinii przekazanej Wojewodzie, LWKZ negatywnie zaopiniował wnioski prezydentów miast, wskazując m.in., że zadania na tym terenie w zakresie ochrony zabytków realizowane są przez delegatury WUOZ w Białej Podlaskiej i Zamościu. W delegaturach tych zatrudnieni są pracownicy z odpowiednim wykształceniem, którzy w sposób profesjonalny wykonują swoje zadania. Wojewoda Lubelski nie zawarł porozumień z ww. samorządami. [dowód: akta kontroli str. 95-105]

1.3. W okresie objętym kontrolą WUOZ nie był kontrolowany przez służby Wojewody Lubelskiego oraz służby Generalnego Konserwatora Zabytków, w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie zabytków, w tym ochrony zabytków archeologicznych odkrytych w związku z realizacją inwestycji budowlanych. [dowód: akta kontroli str. 92-94]

Wojewoda Lubelski w przekazanej informacji stwierdził: Do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie nie wpływały informacje, czy dokumenty wskazujące na potrzebę przeprowadzania w WUOZ kontroli w zakresie ochrony zabytków archeologicznych odkrytych w związku z realizacją inwestycji budowlanych. Pośród docierających informacji brak było takich, które mówiłyby o negatywnych zjawiskach, czy zagrożeniach w ww. zakresie. Ponadto nie otrzymano skarg na realizację przez WUOZ zadań, które podlegają monitorowaniu przez służby Wojewody Lubelskiego. (...) Z informacji Wojewody wynika również, że w latach 2013-2017 nie podejmował współpracy z Generalnym Konserwatorem Zabytków, w zakresie objętym niniejszą kontrolą NIK. [dowód: akta kontroli str. 442-445]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Wykonywanie przez LWKZ zadań ochrony zabytków archeologicznych, w związku z realizacją inwestycji budowlanych

Opis stanu faktycznego

2.1. Według danych WUOZ, w latach 2013 – 2017 (do 30 września) w związku z realizacją inwestycji budowlanych LWKZ oraz upoważnieni kierownicy Delegatur WUOZ w: Chełmie, Białej Podlaskiej i Zamościu wydali łącznie 1.120 decyzji (w tym 46 zmieniających) zezwalających na prowadzenie badań archeologicznych, z tego na wykonanie: badań wykopaliskowych – 213, badań weryfikacyjnych – 47 oraz sprawowanie nadzoru archeologicznego – 860. Liczba wydanych decyzji w poszczególnych latach wyniosła:

- w 2013 r.: 230 decyzji (w tym 8 zmieniających), z tego na wykonanie: badań wykopaliskowych – 53, badań weryfikacyjnych – 12, sprawowanie nadzoru archeologicznego – 165;
- w 2014 r.: 268 decyzji (w tym 15 zmieniających), z tego na wykonanie: badań wykopaliskowych – 57, badań weryfikacyjnych – 10, sprawowanie nadzoru archeologicznego – 201;
- w 2015 r.: 229 decyzji (w tym 8 zmieniających), z tego: z tego na wykonanie: badań wykopaliskowych – 31, badań weryfikacyjnych – 11, sprawowanie nadzoru archeologicznego – 187;
- w 2016 r.: 206 decyzji (w tym 8 zmieniających), z tego na wykonanie: badań wykopaliskowych – 44, badań weryfikacyjnych – 9, sprawowanie nadzoru archeologicznego – 153;
- w 2017 r. (do 30 września): 187 decyzji (w tym 7 zmieniających), z tego na wykonanie: badań wykopaliskowych – 28, badań weryfikacyjnych – 5, sprawowanie nadzoru archeologicznego – 154. [dowód: akta kontroli str. 106-220]

2.2. Według danych wykazanych w inwentaryzacji polowej z poszczególnych badań, zabytki w łącznej liczbie 187.561 zabytków masowych i wydzielonych odkryto podczas 766 badań, (co stanowiło 68% spośród 1.120 wydanych pozwoleń), z czego w depozyt do muzeów lub innych jednostek organizacyjnych przekazano 169.377 zabytków.

WUOZ nie dysponował dokumentami, które umożliwiłyby (podczas kontroli NIK) ustalenie liczby zabytków odkrytych oraz przekazanych w depozyt, w podziale na zabytki masowe i wydzielone.

Naczelnik Wydziału Inspekcji Zabytków Archeologicznych Ewa Banasiewicz-Szykuła wyjaśniła: (...) *Odrębne przedstawienie ilości zabytków w podziale na wydzielone i masowe wymagałoby pracochłonnej analizy materiałów źródłowych, która z braku czasu w okresie przeprowadzania kontroli NIK nie mogła być wykonana.* [dowód: akta kontroli str. 533-534]

2.3. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację 40 spraw¹⁶ prowadzonych w latach 2013-2017 przez WUOZ i podległe delegatury, na które składają się: pozwolenie na przeprowadzenie badań, a następnie decyzja o przekazaniu w depozyt zabytków odkrytych w trakcie tych badań oraz spraw, w których wydano pozwolenie na przeprowadzenie badań, a które nie zakończyły się odkryciem zabytków, podlegających przekazaniu w depozyt. Na podstawie analizy wyników kontroli 40 spraw¹⁷ ustalono, co następuje:

¹⁶ Zastosowano dobór celowy, według osądu kontrolerów. Na wybrane do kontroli sprawy składały się następujące dokumenty: wnioski o zezwolenie na prowadzenie badań archeologicznych wraz z załącznikami, wydane decyzje (pozwolenia) na przeprowadzenie badań, dokumentacja z przeprowadzonych badań oraz nadzoru nad badaniami prowadzonego przez WUOZ, decyzje o przekazaniu odkrytych zabytków w depozyt muzeum lub innej jednostce, protokoły przekazania-przyjęcia zabytków w depozyt oraz inne dokumenty przypisane do danej sprawy, jeśli takie znajdowały się w aktach.

¹⁷ Wykaz ustaleń w zakresie spraw objętych kontrolą zaprezentowany został w tabeli (zwanej dalej: Zestawienie), stanowiącym załącznik do wyników analizy tych ustaleń. Komplet tych dowodów sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden zamieszczono w aktach kontroli, a drugi przekazano LWKZ w dniu 5 grudnia 2017 r. podczas narady zorganizowanej w toku kontroli w celu omówienia nieprawidłowości.

2.3.1. W badanej próbie 40 spraw, zabytki odkryto w trakcie 37 prowadzonych badań archeologicznych. W przypadku siedmiu badań¹⁸ (19% spośród 37 badań) zabytki w depozyt do muzeum lub innej jednostki organizacyjnej były przekazywane przez przedstawiciela LWKZ, w tym w przypadku czterech badań¹⁹ przekazanie w depozyt zabytków odbyło się w tym samym dniu, w którym LWKZ wydał decyzję o ich przekazaniu.

Zabytki pozyskane w trakcie 30 badań (81%) LWKZ przekazał w depozyt muzeum lub innej jednostki organizacyjnej, która na etapie składania przez wnioskodawcę wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych, potwierdziła gotowość do przyjęcia zabytków. Z pozostałych 7 badań²⁰ LWKZ przekazał zabytki do trzech muzeów oraz do OO. Dominikanów Klasztoru św. Stanisława w Lublinie, pomimo że tzw. „promesę” o gotowości przyjęcia zabytków złożyły firmy badawcze wnioskujące o wydanie decyzji zezwalającej na prowadzenie badań.

Zabytki odkryte podczas 22 badań (59%) LWKZ przekazał w depozyt muzeum lub innej jednostce organizacyjnej na podstawie decyzji, o której mowa w art. 35 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków. W przypadku pozostałych 15 badań (41%), podczas których odkryto 57.578 zabytków, w tym 688 wydzielonych i 56.890 masowych, ich przyjęcie w depozyt przez muzeum lub inną jednostkę organizacyjną nastąpiło przed wydaniem przez LWKZ decyzji o ich przekazaniu. [dowód: akta kontroli str.537-543]

2.3.2. Spośród 37 badań, podczas których pozyskano zabytki, dokumentacja dotycząca 20 badań (54%) zawierała protokoły potwierdzające przekazanie przez badacza zabytków w depozyt muzeum lub innej jednostce organizacyjnej, co najmniej 730 zabytków wydzielonych i 53.477 masowych. Dokumentacja pozostałych 17 badań²¹ (46%) nie zawierała protokołu dokumentującego przekazanie w depozyt przez LWKZ lub badacza 158 zabytków wydzielonych i 8.104 masowych. [dowód: akta kontroli str.537-543]

2.3.3. LWKZ wydając decyzje o pozwoleniu na prowadzenie badań skorzystał z uprawnienia, o którym mowa w § 20 ust. 3 pkt 6 rozporządzenia z 2011 r. w sprawie prowadzenia badań archeologicznych²², § 19 ust. 6 pkt 6 rozporządzeń z 2015 r.²³ i z 2017 r.²⁴, określił w nich obowiązek przekazania przez badaczy do LWKZ dokumentacji przebiegu badań i opracowania ich wyników – w terminie sześciu miesięcy od daty zakończenia tych badań.

W 24 sprawach (60% objętych badaniem) badacze wywiązali się z powyższego obowiązku i w terminie przekazali LWKZ ww. dokumentację i wyniki badań. W pozostałych 16 sprawach (40%) badacze nie przekazali LWKZ tej dokumentacji i wyników badań lub przekazali je po upływie od 7 do 62 miesięcy od terminu ważności pozwolenia na prowadzenie badań. [dowód: akta kontroli str. 537-543]

2.3.4. LWKZ skorzystał z uprawnienia, o którym mowa w § 20 ust. 3 pkt 8 rozporządzenia z 2011 r. w sprawie prowadzenia badań archeologicznych, § 19 ust. 6 pkt 8 rozporządzeń z 2015 r. i z 2017 r. i w decyzjach o pozwoleniu na prowadzenie badań określił obowiązek

¹⁸ Poz. w Zestawieniu: 6-7, 20-23, 37.

¹⁹ Poz. w Zestawieniu: 6, 24-26.

²⁰ Poz. w Zestawieniu: 8-9, 18, 20-23.

²¹ Poz. w Zestawieniu: 6-7, 13-14, 20-23, 27-33, 37, 39.

²² Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. Nr 165, poz. 987, ze zm.) – uchylone z dniem 30 listopada 2015 r.

²³ Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 października 2015 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. poz. 1789) – uchylone z dniem 26 maja 2017 r.

²⁴ Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. poz. 1265).

przekazania przez badaczy do LWKZ inwentaryzacji polowej pozyskanych zabytków i ich dokumentacji – w terminie sześciu miesięcy od daty zakończenia tych badań.

Badacze, którzy przeprowadzili 20 badań (54% spośród 37 badań, podczas których odkryto zabytki) wywiązali się z powyższego obowiązku i w terminie przekazali LWKZ inwentaryzację polową pozyskanych zabytków i ich dokumentację. [dowód: akta kontroli str. 537-543]

2.3.5. LWKZ skorzystał z uprawnienia, o którym mowa w § 20 ust. 3 pkt 7 rozporządzenia z 2011 r. w sprawie prowadzenia badań archeologicznych, § 19 ust. 6 pkt 7 rozporządzeń z 2015 r. i z 2017 r. i w decyzjach o pozwoleniu na prowadzenie badań, określił obowiązek przekazania przez badaczy do LWKZ pozyskanych zabytków – w terminie trzech lat od daty zakończenia tych badań.

Badacze, którzy przeprowadzili trzy badania (8% spośród 37 badań, podczas których odkryto zabytki) wywiązali się w terminie z powyższego obowiązku i przekazali LWKZ zabytki pozyskane w wyniku tych badań. [dowód: akta kontroli str. 537-543]

2.4. W latach 2010 – 2012 LWKZ wydał dwadzieścia decyzji (w tym osiem zmieniających) dotyczących pozwoleń na prowadzenie badań, z terminem ich zakończenia po 1 stycznia 2013 r.

Szczegółowe badanie kontrolne wybranych losowo 10 spraw dotyczących wydanych decyzji zezwalających na prowadzenie badań wykazało, że:

- w czterech przypadkach wnioskodawcy, którzy uzyskali pozwolenia na prowadzenie badań i zakończyli te badania w 2013 r. przekazali LWKZ odkryte zabytki, zgodnie z obowiązkiem określonym w tych pozwoleniach;
- w jednym przypadku (dotyczy Delegatury w Chełmie) dokumentacja z przeprowadzonych badań nie spełniała wymogów prawnych. Wezwany przez Delegaturę w Chełmie w lutym 2014 r. archeolog przeprowadzający badania, do uzupełnienia braków w terminie 21 dni, do czasu kontroli NIK nie wywiązał się z tego obowiązku;
- w siedmiu sprawach LWKZ wydał decyzje o przedłużeniu terminu zakończenia badań. Wnioski o przedłużenie terminu zakończenia badań uzasadniane były następującymi przyczynami: niekorzystne warunki atmosferyczne, przedłużające się procedury przetargowe na roboty budowlane, brak dostępności terenu pod realizację inwestycji, konieczność rozszerzenia zakresu badań ze względu na odkrycie licznych zabytków;
- w ośmiu sprawach okres od daty rozpoczęcia badań, określonej w decyzji LWKZ wyrażającej zgodę na ich przeprowadzenie, do dnia zakończenia badań wynosił od sześciu do 39 miesięcy;
- w pięciu sprawach okres od daty zakończenia badań do dnia opracowania wyników z tych badań i przekazania ich do WUOZ wynosił od jednego do pięciu miesięcy, a w trzech sprawach – od ośmiu miesięcy do niespełna trzech lat. [dowód: akta kontroli str. 343-347]

2.5. LWKZ w kontrolowanym okresie nie wydawał decyzji na podstawie art. 43 pkt 3 ustawy o ochronie zabytków (od 25 listopada 2016 r. – art. 43 ust. 1 pkt 3), o wstrzymaniu wykonywanych badań archeologicznych. Nie korzystał również z uprawnienia określonego w art. 47 ustawy do wznowienia postępowania w sprawie wydanego pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych, a następnie do jego zmiany cofnięcia. [dowód: akta kontroli str. 324]

W latach 2013 – 2017 (do 14 listopada) LWKZ wydał 130 decyzji zezwalających na prowadzenie badań archeologicznych podmiotom, które nie wywiązały się z obowiązku realizacji zakresu i warunków określonych we wcześniejszych pozwoleniach na prowadzenie przez te podmioty badań. [dowód: akta kontroli str. 502-521]

Z informacji otrzymanych z trzech pracowni przeprowadzających badania archeologiczne związane z realizacją inwestycji budowlanych wynika, że największym problemem w ich pracy jest uzyskanie zgody muzeum na przyjęcie w depozyt odkrytych zabytków archeologicznych, w szczególności masowych. Obecnie zbyt często badania archeologiczne wykonywane są w czasie realizacji inwestycji budowlanych, co znacznie zmniejsza możliwości ich rzetelnego przeprowadzenia, a często wręcz uniemożliwia.

Pracownicy archeologiczni nie ubezpieczają odkrytych zabytków, a ich zdaniem ewentualne koszty takich ubezpieczeń powinien ponosić ich właściciel, czyli Skarb Państwa. [dowód: akta kontroli str. 446-451]

2.6. W okresie objętym kontrolą LWKZ nie korzystał z uprawnienia określonego w art. 35 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i nie wydawał decyzji o cofnięciu oddania w depozyt zabytków archeologicznych muzeum lub innej jednostce organizacyjnej. [dowód: akta kontroli str. 325]

W latach 2013 – 2017 (do 30 września) LWKZ wydał 118 decyzji przekazujących muzeom i innym jednostkom organizacyjnym zabytki archeologiczne odkryte w związku z realizacją inwestycji budowlanych, z tego 96 decyzji o przekazaniu w depozyt i 22 decyzje o przekazaniu na własność. Spośród 118 decyzji o przekazaniu zabytków w depozyt lub na własność, 73 decyzje dotyczyły zabytków odkrytych w formie badań wykopaliskowych, trzy w formie badań weryfikacyjnych oraz 42 w formie nadzoru archeologicznego. [dowód: akta kontroli str. 221-257]

Z informacji uzyskanych z dziewięciu muzeów wynika, że w latach 2013 – 2017 przyjęły one w depozyt ogółem 137.854 zabytki, z tego 130.139 masowych i 7.715 wydzielonych. Wszystkie zabytki zostały przyjęte na podstawie 79 decyzji LWKZ, które wydawane były po uprzednim przekazaniu zabytków do muzeum²⁵. Zabytki przekazywane były do muzeów głównie na podstawie protokołów przekazania-przyjęcia. W pięciu przypadkach zabytki przekazano w depozyt Muzeum na Majdanku, na podstawie protokołu ich wcześniejszej inwentaryzacji przez komisję inwentaryzacyjną powołaną zarządzeniem dyrektora muzeum. Stronami uczestniczącymi w przekazywaniu zabytków w depozyt byli przede wszystkim ich odkrywcy oraz przedstawiciele muzeów. Tylko w jednym przypadku, w przekazaniu zabytków w depozyt do Muzeum Regionalnego w Krasnymstawie uczestniczył przedstawiciel Delegatury WUOZ w Chełmie, który przekazywał zabytki w liczbie ustalonej, w oparciu o inwentarz zabytków zamieszczony jako załącznik do decyzji LWKZ. [dowód: akta kontroli str. 459-501]

2.7. WUOZ prowadzi rejestr pn. *Księga „C” – rejestr zabytków województwa lubelskiego – zabytki archeologiczne*. Oględziny tej księgi wykazały, że składała się ona z 399 ponumerowanych stron i zawierała 167 wpisów zabytków archeologicznych. Księga posiadała rubryki określone w § 3 ust. 1 pkt 1-11 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem²⁶. Dla zabytków wpisanych w ww. księdze Urząd prowadził karty ewidencyjne zabytku archeologicznego i karty ewidencyjne stanowiska archeologicznego. [dowód: akta kontroli str. 258-271]

Według stanu na dzień 1 stycznia danego roku objętego kontrolą, do rejestru *Księga „C”* wpisane były nieruchome zabytki archeologiczne w następującej liczbie: 2013 r. – 156, 2014 r. – 157, 2015 r. – 161, 2016 r. – 163, 2017 r. – 165 oraz 167 zabytków – według stanu na 30 września 2017 r. [dowód: akta kontroli str. 349]

LWKZ oświadczył, że podczas prowadzenia w kontrolowanym okresie inwestycji budowlanych na terenie objętym działaniem LWKZ, nie były odkryte zabytki archeologiczne podlegające obowiązkowi wpisania do rejestru zabytków archeologicznych (*Księga „C”*). [dowód: akta kontroli str. 259]

WUOZ prowadził w sposób uporządkowany zbiór kart ewidencyjnych zabytków archeologicznych wpisanych do *Księgi „C”*. Stan ilościowy kart ewidencyjnych stanowisk archeologicznych (karty KEZA) włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków archeologicznych na 1 stycznia danego roku wynosił: 2013 r. – 40.435, 2014 r. – 40.625, 2015 r. – 40.779, 2016 r. – 41.002 oraz 41.115 – według stanu na 30 września 2017 r. [dowód: akta kontroli str. 348]

²⁵ W pięciu przypadkach, Muzeum na Majdanku najpierw otrzymało decyzję LWKZ, a później nastąpiło przekazanie zabytków w depozyt.

²⁶ Dz. U. Nr 113, poz. 661.

Badanie kontrolne 30 kart ewidencyjnych zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków, z których 15 zostało wybranych w sposób celowy, a kolejne 15 metodą statystyczną (dobór losowy z interwałem) wykazało, że karty zawierały wszystkie dane określone w § 12 ust. 1 pkt 1-17 ww. rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i były zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 5 do ww. rozporządzenia oraz włączone do wojewódzkiej ewidencji zabytków. [dowód: akta kontroli str. 351-427]

2.8. LWKZ opracował we wrześniu 2005 r. *Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla województwa lubelskiego* (Plan), który był dokumentem jawnym. Jego treść została uzgodniona, stosownie do wymogu określonego w § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych²⁷ (dalej: rozporządzenie w sprawie ochrony zabytków), z Wojewodą Lubelskim i Szefem Obrony Cywilnej Kraju. Jeden egzemplarz planu został przesłany przy piśmie z dnia 20 grudnia 2005 r. do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. [dowód: akta kontroli str. 272-317, 333]

Według § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ochrony zabytków, plany ochrony zabytków są integralną częścią planów obrony cywilnej i podlegają corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 marca każdego roku, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

Plan od daty jego opracowania (wrzesień 2005 r.) nie był przez LWKZ corocznie aktualizowany w uzgodnieniu z Wojewodą Lubelskim oraz Szefem Obrony Cywilnej Kraju.

Do Planu załączony był dokument pn. *Arkusze aktualizacji*, w którym pracownik WUOZ zatrudniony na stanowisku inspektora ochrony zabytków, bez uzgodnienia z Wojewodą Lubelskim i Szefem Obrony Cywilnej Kraju, dokonywał w kolumnie *Treść aktualizacji* zapisów o zmianach przez niego naniesionych w treści Planu, dotyczących np. danych teleadresowych albo czynił wzmiankę o braku potrzeby aktualizacji danych. [dowód: akta kontroli str. 318-319]

Zgodnie z kartą pracy Igi Pałki zatrudnionej na stanowisku inspektora ochrony zabytków WUOZ, do jej zadań należało m.in. opracowywanie i aktualizowanie planów ochrony i ewakuacji dóbr kultury [dowód: akta kontroli str. 319, 332]

Iga Pałka wyjaśniła: Odnosząc się do braku odpowiedniej corocznej aktualizacji „planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla województwa lubelskiego”, wyjaśniam, iż 16 stycznia 2017 r. zostałam przyjęta do pracy w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Lublinie na stanowisko inspektora ochrony zabytków. (...) Jako nowy pracownik nie zdążyłam dokładnie zaznajomić się z treścią rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych. (...) Ponadto sposób jego aktualizacji opierałam na wzorze z lat ubiegłych (...). [dowód: akta kontroli str. 331]

Z informacji Wojewody Lubelskiego wynika, że jego służby nie egzekwowały od LWKZ obowiązku uzgadniania corocznej aktualizacji Planu, bowiem sporządzenie i przekazanie jego aktualizacji, w przypadku zaistnienia takiej konieczności jest obowiązkiem LWKZ. W informacji stwierdzono również, że w latach 2013-2017 LWKZ nie zgłaszał Wojewodzie zmian wymagających aktualizacji Planu.

Plan zawierał wszystkie elementy określone w pkt 8 *Instrukcji przygotowania i realizacji planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych*, stanowiącej załącznik do rozporządzenia w sprawie ochrony zabytków. [dowód: akta kontroli str. 272-316]

WUOZ posiadał wykaz podmiotów zobowiązanych do sporządzania i corocznego aktualizowania planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (plan ochrony zabytków) podlegających uzgodnieniu z LWKZ.

Według wykazu, na dzień 24 października 2017 r. na terenie województwa lubelskiego było 400 podmiotów zobowiązanych do opracowania planu ochrony zabytków i jego corocznej aktualizacji, z tego: 209 gmin, 24 powiaty, 16 muzeów oraz 151 innych jednostek organizacyjnych (np. instytucje kultury i sztuki, archiwa, biblioteki). Plan ochrony zabytków

²⁷ Dz. U. Nr 212, poz. 2153.

posiadały 342 podmioty, co stanowiło 86% spośród 400 podmiotów zobowiązanych do opracowania takiego planu. Pozostałe 58 podmiotów nie opracowały takiego planu, w tym: 34 gminy, jeden powiat, dwa muzea i 21 innych jednostek organizacyjnych. Według stanu na 31 marca 2017 r. pięć podmiotów (w tym: trzy gminy i dwie inne jednostki organizacyjne) zaktualizowało plan ochrony zabytków w uzgodnieniu z LWKZ, a pozostałe 337 (99%) nie dokonało tej czynności. [dowód: akta kontroli str. 334-340]

W okresie objętym kontrolą LWKZ nie podejmował działań interwencyjnych w stosunku do 58 podmiotów, które nie dopełniły obowiązku opracowania planu ochrony zabytków oraz wobec 337 podmiotów, które nie dokonały corocznej ich aktualizacji [dowód: akta kontroli str. 341-342]

2.9. W wyniku oględzin ustalono, że w pomieszczeniu piwnicznym WUOZ o kubaturze 50 m³, zabezpieczonym stalową kratą, znajdowało się siedem metalowych regałów na których umieszczone były kartonowe pudełka. W pudełkach tych oznaczonych metryczkami przechowywane były masowe zabytki archeologiczne, pochodzące z 13.291 ponumerowanych stanowisk oznaczonych na AZP²⁸. Metryczki, którymi oznaczono kartonowe pudełka zawierały: informacje o obszarze AZP, numer inwentarzowy, numer stanowiska na obszarze oraz nazwę miejscowości. Osoba biorąca udział w oględzinach wyjaśniła, że protokołem przekazania z 5 lutego 2003 r. przyjęto do Urzędu zabytki pochodzące z magazynu w Kolonii Bortatycze po byłym Wojewódzkim Ośrodku Archeologiczno-Konserwatorskim w Zamościu, w związku z powołaniem Państwowej Służby Ochrony Zabytków. Od 2003 r. WUOZ nie przeprowadził inwentaryzacji ww. zbioru zabytków oraz nie podejmował prób przekazania ich jednostce muzealnej. Osoba biorąca udział w oględzinach wyjaśniła: (...) Zabytki przechowywane w magazynie WUOZ w Lublinie nie mają charakteru wystawowego, natomiast stanowią materialne zobrazowanie zawartości informacyjnej kart ewidencji wojewódzkiej stanowisk archeologicznych. Ewidencja zabytków archeologicznych jest głównym narzędziem pracy archeologa w WUOZ, pozwala na uzgadnianie, opiniowanie wszelkich inwestycji i realizacji konserwatorskich. Po uzyskaniu pomieszczenia większego w WUOZ (po zakończeniu remontu transformatora) magazyn zabytków AZP będzie przeniesiony i wówczas możliwe będzie wykonanie inwentaryzacji. [dowód: akta kontroli str. 523-530]

LWKZ nie posiadał wiedzy o liczbie zabytków przechowywanych w WUOZ, pochodzących z 13.291 ponumerowanych stanowisk oznaczonych na AZP, nie dokonał ich inwentaryzacji oraz nie sporządzał sprawozdań K-02 (Sprawozdanie statystyczne GUS z działalności muzeum i instytucji paramuzealnej).

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. LWKZ dopuścił do przekazania w depozyt muzeum lub innej jednostce organizacyjnej 57.578 zabytków, w tym 688 wydzielonych i 56.890 masowych odkrytych podczas 15 badań²⁹ (41%), bez wydania wcześniej decyzji określającej miejsce ich przechowywania. LWKZ wydał w tych sprawach decyzje po upływie od 2 do 133 dni od dnia przyjęcia zabytków w depozyt przez ww. podmioty. [dowód: akta kontroli str. 537-543]

Zgodnie z art. 35 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków, miejsce przechowywania zabytków, m.in. odkrytych w wyniku badań archeologicznych, określa wojewódzki konserwator zabytków przekazując je, w drodze decyzji, w depozyt muzeum lub innej jednostce organizacyjnej, za jej zgodą.

LWKZ wyjaśnił, że przekazanie zabytków w depozyt muzeum lub innej jednostce organizacyjnej przed wydaniem decyzji określającej miejsce ich przechowywania wynikało z faktu, iż LWKZ nie określił procedur postępowania w tym zakresie. [dowód: akta kontroli str. 551-553]

²⁸ Archeologiczne Zdjęcie Polski.

²⁹ Poz. w Zestawieniu: 1-5, 7-10, 12, 34-36, 38, 40.

2. Przedstawiciel LWKZ nie sporządził protokołu przekazania w depozyt muzeum lub innej jednostce organizacyjnej, 128 zabytków wydzielonych i 4.501 masowych pozyskanych podczas siedmiu badań³⁰, co stanowiło 19% spośród 37 objętych kontrolą badań, podczas których pozyskano zabytki. [dowód: akta kontroli str. 537-543]

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 30 sierpnia 2004 r. w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach, przekazywanie zabytków do zbiorów muzealnych dokumentuje się protokołem przyjęcia, potwierdzającym wolę przekazania-przyjęcia przez przedstawicieli stron.

LWKZ wyjaśnił, że niesporządzenie protokołu z przekazania zabytków w depozyt muzeum lub innej jednostce organizacyjnej wynikało z faktu, iż LWKZ nie określił procedur postępowania w tym zakresie oraz z nadmiaru obowiązków przydzielonych archeologom zatrudnionym w WUOZ. [dowód: akta kontroli str. 551-553]

3. LWKZ nie podejmował wobec badaczy, którzy przeprowadzili 16 badań (40%), działań mających na celu wyegzekwowanie obowiązku przekazania WUOZ, w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia badań, dokumentacji przebiegu badań archeologicznych oraz opracowania wyników tych badań. Obowiązek w tym zakresie LWKZ określił w pozwoleniach na prowadzenie badań, zgodnie z § 20 ust. 3 pkt 6 rozporządzenia z 2011 r. w sprawie prowadzenia badań archeologicznych oraz zgodnie z § 19 ust. 6 pkt 6 rozporządzenia z 2015 r.

Analiza dokumentacji ww. 16 spraw wykazała, że w przypadku 14 badań³¹ (35%) dokumentację przebiegu i wyniki badań badacze przekazali do LWKZ po upływie od 7 do 62 miesięcy od terminu ważności pozwolenia na prowadzenie badań. W dwóch sprawach³² (5%), pomimo że do czasu kontroli NIK upłynęło odpowiednio ponad 29 i 27 miesięcy od daty ważności pozwoleń na prowadzenie badań, badacze nie przekazali do LWKZ dokumentacji przebiegu badań i ich wyników. [dowód: akta kontroli str. 537-543]

LWKZ wyjaśnił, że (...) *rozporządzenia regulujące sprawy prowadzenia badań archeologicznych wskazują na konieczność dotrzymania terminu 3 lat od zakończenia badań, a termin ten we wskazanych przypadkach nie upłynął.* [dowód: akta kontroli str. 551-552]

Wyjaśnienia LWKZ nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ obowiązek przekazania przez badacza dokumentacji przebiegu badań archeologicznych oraz opracowania wyników tych badań, w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia badań, określił LWKZ w pozwoleniach na ich prowadzenie, na podstawie § 20 ust. 3 pkt 6 rozporządzenia z 2011 r. w sprawie prowadzenia badań archeologicznych oraz § 19 ust. 6 pkt 6 rozporządzenia z 2015 r.

4. LWKZ nie podejmował wobec badaczy, którzy przeprowadzili 17 badań (46%), działań mających na celu wyegzekwowanie obowiązku przekazania do LWKZ, w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia badań, inwentaryzacji polowej pozyskanych zabytków i ich dokumentacji. Obowiązek w tym zakresie LWKZ określił w pozwoleniach na prowadzenie badań, zgodnie z § 20 ust. 3 pkt 8 rozporządzenia z 2011 r. w sprawie prowadzenia badań archeologicznych oraz zgodnie z § 19 ust. 6 pkt 8 rozporządzenia z 2015 r.

Analiza dokumentacji ww. 17 spraw wykazała, że w przypadku:

- 15 badań³³ (41%) – badacze przekazali inwentaryzację polową pozyskanych zabytków i ich dokumentację po upływie od 7 do 62 miesięcy od terminu zakończenia badań;
- 2 badań³⁴ (5%) – badacz nie przekazał³⁵ do LWKZ inwentaryzacji polowej pozyskanych zabytków i ich dokumentację, pomimo upływu ponad 27 i 29 miesięcy

³⁰ Poz. w Zestawieniu: 6-7, 20-23, 37.

³¹ Poz. w Zestawieniu: 1-2, 7, 11, 13, 17, 22, 29, 31-35, 38.

³² Poz. w Zestawieniu: 25 i 26.

³³ Poz. w Zestawieniu: 1-2, 7, 11, 13, 17, 22, 29, 31-35, 38, 39.

od daty ważności pozwoleń na prowadzenie tych badań archeologicznych. [dowód: akta kontroli str. 537-543]

LWKZ wyjaśnił (analogicznie jak w ww. pkt 3 *Ustalonych nieprawidłowości*), że (...) *rozporządzenia regulujące sprawy prowadzenia badań archeologicznych wskazują na konieczność dotrzymania terminu 3 lat od zakończenia badań, a termin ten we wskazanych przypadkach nie upłynął.* [dowód: akta kontroli str. 551-552]

Wyjaśnienie LWKZ nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ obowiązek przekazania przez badacza inwentaryzacji polowej pozyskanych zabytków i ich dokumentacji, w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia badań, określił LWKZ w pozwoleniach na ich prowadzenie, na podstawie § 20 ust. 3 pkt 8 rozporządzenia z 2011 r. w sprawie prowadzenia badań archeologicznych oraz § 19 ust. 6 pkt 8 rozporządzenia z 2015 r.

5. LWKZ nie podejmował wobec badaczy, którzy przeprowadzili 19 badań archeologicznych³⁶ (51% spośród 37 badań, podczas których odkryto zabytki) działań mających na celu wyegzekwowanie obowiązku przekazania LWKZ pozyskanych zabytków, w terminie 3 lat od zakończenia badań. Obowiązek w tym zakresie LWKZ określił w pozwoleniach na prowadzenie badań, zgodnie z § 20 ust. 3 pkt 7 rozporządzenia z 2011 r. w sprawie prowadzenia badań archeologicznych oraz zgodnie z § 19 ust. 6 pkt 7 rozporządzenia z 2015 r.

Analiza dokumentacji ww. 19 spraw wykazała, że w przypadku:

- 17 badań³⁷ (46%) – badacze nie przekazali 571 zabytków wydzielonych i 19.297 masowych³⁸ lub przekazali zabytki bezpośrednio do muzeów lub innych jednostek organizacyjnych, bez udziału przedstawiciela LWKZ;
- dwóch badań³⁹ (5%) – badacze nie przekazali⁴⁰ 1.310 zabytków wydzielonych i 43.606 masowych, pozostawiając je we własnych pracowniach. [dowód: akta kontroli str. 537-543]

LWKZ wyjaśnił, że nieegzekwowanie od badaczy obowiązku przekazania LWKZ pozyskanych zabytków, w terminie 3 lat od zakończenia badań wynikało z faktu, iż LWKZ nie określił procedur postępowania w tym zakresie. [dowód: akta kontroli str. 551-553]

6. Badanie kontrolne próby 10 spraw dotyczących wydanych w latach 2010-2012 decyzji zezwalających na prowadzenie badań archeologicznych, z terminem ich zakończenia po 1 stycznia 2013 r. wykazało, że LWKZ nie podjął działań w celu wyegzekwowania:
- obowiązku przekazania odkrytych zabytków przez badaczy, którzy uzyskali pozwolenia na prowadzenie sześciu badań archeologicznych i zakończyli te badania w 2013 r. i grudniu 2014 r. (w jednym przypadku);
 - obowiązku przekazania opracowanych wyników badań oraz zabytków, które mogły być odkryte podczas prowadzenia tych badań przez pracownię archeologiczną, która według pozwoleń na prowadzenie dwóch badań powinna je zakończyć 31 stycznia 2013 r. i 31 października 2013 r. [dowód: akta kontroli str. 343-345]

LWKZ w wyjaśnieniach, jako przyczyny powstałych nieprawidłowości wskazał brak procedury ustalającej sposób postępowania od złożenia wniosku do WUOZ do przekazania zabytków do muzeum lub innej jednostki organizacyjnej. Jednocześnie stwierdził, że w 2018 r. powyższe sprawy zostaną pozytywnie zakończone. [dowód: akta kontroli str. 551-553]

7. LWKZ nie wywiązał się z obowiązku corocznej aktualizacji Planu opracowanego w 2005 r. Zmiany Planu, odnotowywane w załączonym do niego dokumencie

³⁴ Poz. w Zestawieniu: 25 i 26.

³⁵ Do czasu kontroli NIK.

³⁶ Poz. w Zestawieniu: 1-2, 8-13, 17-18, 20-21, 30-33, 35, 38-39.

³⁷ Poz. w Zestawieniu: 1-2, 8-13, 18, 20-21, 30-33, 35, 38.

³⁸ Według danych z protokołów przekazania-przyjęcia lub według danych wykazanych w inwentaryzacji polowej przekazanej do LWKZ.

³⁹ Poz. w Zestawieniu: 17, 39.

⁴⁰ Do czasu kontroli NIK.

pn. Arkusz aktualizacji nie były uzgadniane z Wojewodą Lubelskim oraz Szefem Obrony Cywilnej Kraju. [dowód: akta kontroli str. 318-319]

Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ochrony zabytków, plany ochrony zabytków są integralną częścią planów obrony cywilnej i podlegają corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 marca każdego roku, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego. Wojewódzki plan ochrony zabytków opracowuje wojewódzki konserwator zabytków, w uzgodnieniu z wojewodą i Szefem Obrony Cywilnej Kraju (§ 4 ust. 4 rozporządzenia).

LWKZ wyjaśnił, że sposób aktualizacji Planu został przyjęty przez pracownika odpowiedzialnego za ten zakres czynności. Z uwagi na brak wpływających zastrzeżeń dotyczących sposobu aktualizacji Planu, procedura ta była kontynuowana do 2017 r., zgodnie z zasadami przyjętymi przez mojego poprzednika. (...) *Duża ilość obowiązków, które przejąłem i realizowałem w zasadzie jednoosobowo, od 24 lutego 2016 r. (data powierzenia funkcji LWKZ) utrudniła mi przegląd procedur związanych (...) z aktualizacją Planu.* [dowód: akta kontroli str. 457]

Uwaga
dotycząca
badanej
działalności

NIK wskazuje na potrzebę rozważenia przez LWKZ podjęcia odpowiednich działań informacyjnych, w celu wywiązania się z obowiązków opracowania planu ochrony zabytków oraz dokonywania ich corocznej aktualizacji przez podmioty do tego zobowiązane.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Nadzór sprawowany przez LWKZ w zakresie ochrony zabytków archeologicznych

Opis stanu
faktycznego

3.1. LWKZ wydał zarządzenie nr 1/2014 z 31 stycznia 2014 r. w sprawie kontroli zarządczej w WUOZ⁴¹. W załączniku nr 13 do zarządzenia określona została procedura związana z przygotowaniem i wydaniem aktów administracyjnych, takich jak: decyzje (w tym: pozwolenia, zezwolenia), postanowienia (w tym również opinie), zalecenia, zaświadczenia. Procedura obejmowała czynności od momentu złożenia wniosku do chwili wydania decyzji. Opracowano wzór wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych oraz wzór wniosku o wydanie pozwolenia na poszukiwanie ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych.

W ww. zarządzeniu lub innym uregulowaniu wewnętrznym LWKZ nie określił procedur dotyczących sprawowania nadzoru konserwatorskiego, którego przedmiotem byłoby:

- sprawdzenie zgodności prowadzonych badań archeologicznych z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu na prowadzenie takich badań;
- dokonywanie oceny stanu zachowania, warunków przechowywania i zabezpieczenia zabytków w muzeach i innych jednostkach organizacyjnych, którym LWKZ przekazał w depozyt zabytki archeologiczne. [dowód: akta kontroli str. 69-70, 78-81, 326]

W Urzędzie nie określono także procedury dotyczącej sposobu postępowania w załatwianiu spraw od momentu złożenia wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych, poprzez zakończenie i rozliczenie wyników tych badań, do momentu przekazania przez przedstawiciela LWKZ pozyskanych zabytków w depozyt muzeum (lub innej jednostce organizacyjnej), które na etapie składania wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie badań, wyraziły zgodę na ich przyjęcie.

LWKZ wyjaśnił, że powodem nieokreślenia ww. procedur jest: (...) *Brak etatów archeologów, którzy mogliby przeprowadzać kontrole oraz konieczność realizacji bieżących działań powiązanych z załatwianiem dużej ilości wniosków (związanych m.in. z wydawaniem decyzji, pozwoleń, postanowień w trybie art. 39 ustawy Prawo budowlane, opinii, dokonywania odbiorów prac itp.).* [dowód: akta kontroli str. 327]

⁴¹ Poprzednio w tym zakresie obowiązywało zarządzenie nr 6/2010 LWKZ z dnia 30 listopada 2010 r.

W regulaminie organizacyjnym WUOZ oraz w zakresach czynności pracowników nie określono obowiązków kontrolnych w powyższym zakresie. [dowód: akta kontroli str. 328-329]

LWKZ nie wskazał przyczyn nieokreślenia w regulaminie organizacyjnym i w zakresach czynności pracowników, obowiązków w powyższym zakresie. [dowód: akta kontroli str. 327, 330]

3.2. W okresie objętym kontrolą LWKZ lub działający z jego upoważnienia pracownicy WUOZ przeprowadzili na wniosek lub zgłoszenie wykonawców badań 561 wizytacji, które miały charakter oględzin lub odbiorów częściowych, bądź końcowych prowadzonych badań, o których mowa w § 20 ust. 3 pkt 13 rozporządzenia z 2011 r. w sprawie prowadzenia badań archeologicznych, § 19 ust. 6 pkt 13 rozporządzeń z 2015 r. i z 2017 r.

3.3. LWKZ nie przeprowadzał kontroli, na podstawie art. 38 ust. 1 i 3 pkt 3 ustawy o ochronie zabytków, w ramach sprawowania nadzoru konserwatorskiego, których przedmiotem byłoby sprawdzenie zgodności badań archeologicznych prowadzonych przez badaczy, z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu na prowadzenie takich badań.

LWKZ nie przeprowadzał również kontroli, w oparciu o art. 38 ust. 1 i 3 pkt 2 ww. ustawy, mających na celu dokonanie oceny stanu zachowania, warunków przechowywania i zabezpieczenia zabytków archeologicznych przekazanych w depozyt muzeom i innym jednostkom organizacyjnym. [dowód: akta kontroli str. 321, 535]

3.4. W skontrolowanych w ramach niniejszej kontroli obszarach, dotyczących: wykonywania przez LWKZ zadań ochrony zabytków archeologicznych, w związku z realizacją inwestycji budowlanych oraz sprawowania przez LWKZ nadzoru nad ochroną tych zabytków, stwierdzono nieprawidłowości wymienione w sekcjach *Ustalone nieprawidłowości*, które miały znaczenie dla oceny wykonywania kontroli zarządczej w badanym zakresie.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. LWKZ nie planował i nie przeprowadzał kontroli, na podstawie art. 38 ust. 1 i 3 pkt 3 ustawy o ochronie zabytków, w ramach sprawowania nadzoru konserwatorskiego, których przedmiotem byłoby sprawdzenie zgodności badań archeologicznych prowadzonych przez badaczy, z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu na prowadzenie takich badań. [dowód: akta kontroli str. 328-330]

LWKZ wyjaśnił, że powodem nieprzeprowadzania kontroli w powyższym zakresie są braki kadrowe na stanowiskach archeologów oraz znaczna liczba prac związanych z rozpatrywaniem wniosków o wydanie zezwoleń na prowadzenie badań. [dowód: akta kontroli str. 327, 330]

2. LWKZ nie przeprowadzał również kontroli, w oparciu o art. 38 ust. 1 i 3 pkt 2 ww. ustawy, mających na celu dokonanie oceny stanu zachowania, warunków przechowywania i zabezpieczenia zabytków archeologicznych przekazanych w depozyt muzeom i innym jednostkom organizacyjnym. [dowód: akta kontroli str. 321, 535]

LWKZ wyjaśnił, że powodem nieprzeprowadzania kontroli w muzeach i innych jednostkach organizacyjnych, którym LWKZ przekazał zabytki archeologiczne w depozyt był brak etatów archeologów w WUOZ. (...) *Ponadto trzeba stwierdzić, że przeprowadzanie kontroli spowodowałoby i tak niechęć muzeów do przyjmowania zabytków (...).* [dowód: akta kontroli str. 327]

Zgodnie z art. 91 ust. 4 pkt 5 i 6 ustawy o ochronie zabytków, do zadań wojewódzkiego konserwatora zabytków należy sprawowanie nadzoru nad prawidłowością prowadzenia m.in. badań archeologicznych oraz organizowanie i prowadzenie kontroli w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

3. LWKZ nie zapewnił funkcjonowania w pełni skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej związanej z ochroną zabytków archeologicznych odkrytych w związku z realizacją inwestycji budowlanych oraz opieką nad tymi zabytkami.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób m.in. zgodny z prawem i efektywny. Celem kontroli zarządczej jest w szczególności zapewnienie zgodności działalności jednostki z przepisami prawa oraz skuteczności i efektywności działania.

Stosownie do art. 69 ust. 1 pkt 3 o finansach publicznych, zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków LWKZ.

Uwaga
dotycząca
badanej
działalności

Zdaniem NIK, przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości mogło być nieokreślenie w regulaminie organizacyjnym WUOZ oraz w zakresach czynności pracowników obowiązków dotyczących zadań związanych z kontrolą prawidłowości prowadzenia m.in. badań archeologicznych oraz kontrolą warunków przechowywania i zabezpieczenia zabytków archeologicznych przekazanych w depozyt muzeom i innym jednostkom organizacyjnym oraz niewystarczająca dokumentacja systemu kontroli zarządczej.

Zgodnie ze standardami kontroli zarządczej⁴², zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny. Aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika. Procedury wewnętrzne, instrukcje, wytyczne, dokumenty określające zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników i inne dokumenty wewnętrzne stanowią dokumentację systemu kontroli zarządczej (standardy nr 3 i 10).

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴³, wnioskuje o:

1. Podjęcie działań w celu zapewnienia przekazywania zabytków w depozyt muzeum lub innej jednostce organizacyjnej po uprzednim wydaniu przez LWKZ decyzji, wskazującej miejsce ich przechowywania.
2. Sporządzanie protokołu potwierdzającego przekazanie przez LWKZ zabytków w depozyt muzeum lub innej jednostki organizacyjnej.
3. Egzekwowanie od badaczy obowiązku przekazywania do LWKZ, w terminach określonych w pozwoleniach na prowadzenie badań archeologicznych, dokumentacji przebiegu badań i opracowania ich wyników, inwentaryzacji pólowej pozyskanych zabytków i ich dokumentacji oraz pozyskanych zabytków.
4. Coroczne aktualizowanie *Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla województwa lubelskiego* w uzgodnieniu z Wojewodą Lubelskim oraz Szefem Obrony Cywilnej Kraju.
5. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania przez podmioty wykonujące badania archeologiczne zakresu badań lub warunków określonych w pozwoleniu na prowadzenie takich badań.
6. Wykonywanie kontroli mających na celu dokonanie oceny stanu zachowania, warunków przechowywania i zabezpieczenia zabytków archeologicznych przekazanych w depozyt muzeom i innym jednostkom organizacyjnym.

⁴² Określonymi w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84).

⁴³ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

7. Zapewnienie funkcjonowania w pełni skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w zakresie ochrony zabytków archeologicznych odkrytych w związku z realizacją inwestycji budowlanych oraz opieki nad tymi zabytkami.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

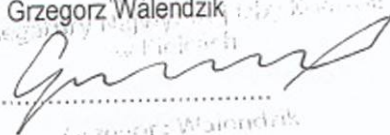
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych zawartych w wystąpieniu oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, 15 stycznia 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor

Grzegorz Walendzik

Grzegorz Walendzik

Kontrolerzy:

Doradca ekonomiczny
Miroslaw Wozniak

Główny specjalista kontroli państwowej
Zbigniew Majewski

